

**R. P. Francisci Svarez Granatensis, E Societate Iesv
Doctoris Theologi, Et In Connimbricensi Academia
Sacrarum Litterarum primarii Professoris Opvs, De Virtute
Et Statu Religionis**

Qvo Quid Contineatur, Index proximus indicabit

De Obligationibus Religiosorum ex Regula, Prælatione & subiectione
regulari prouenientibus, De varietate Religionum tam in genere, quàm in
specie, De Religione Societatis Iesv in particulari

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, 1626

I. Cvr hæc professio in Societate admittatur, & ad quem finem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93501](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93501)

LIBER SEPTIMVS.

De Professis trium votorum, & Coadiutoribus formatis Societatis.

*Introdutio
ad sequentē
lib. 7.*

Onstat ex Bullis, & constitutionibus Societatis, quas infra cap. 1. referemus, præter professos quatuor votorum, esse alios presbyteros religiosos, qui ad ipsos professos in spiritualibus ministeriis iuandos in Societate recipiuntur, eique alio genere professionis, vel unionis incorporantur, & in ultimo quodam gradu religioso constituuntur, quos professos trium votorum, aut coadiutores spirituales formatos appellamus. De his ergo nunc commodè sermo incidit, quia cum professis in ministeriis, & in vitæ genere conueniunt, præterquam in modo votorū, quæ emittunt, & consequenter in conditionibus, quas requirunt: quam differentiam hic explicare eiusque rationem reddere necesse est, simulque quidquid his gradibus, proprium ac speciale fuerit declarabimus.

CAPVT I.

Cur in Societate aliqui admittantur ad professionem trium tantum votorum, & ad quem finem destinantur.

*I. Ratio dubi-
zandi bipar-
tis.*

Hæc graduum differentia difficilis multis visa est, quia potest esse occasio dissensionum, & emulationum, in Religione, & alioqui nulla eius sufficiens ratio apparet, quantum ad præsens attinet. Primum per se videtur clarum, quia illa differentia constituit inæqualitatem in gradibus, ac proinde rari esse possunt, qui inferiori gradu sint contenti, & inde oriuntur perturbationes animorum, iudicia varia, ac sinistra de superioribus, quod potius affectione, aut falsa informatione, accipiant personas, quam iuste eligant, ac distribuunt, & similia incommoda sequuntur. Secundum declaratur, quia hi omnes, qui ad professionem trium votorum admittuntur, reputantur iam sufficienter probati, & post diuturnas experientias digni inuēti, qui in Societate perpetuò retineantur, & in eius ministeriis spiritualibus occupentur, cur ergo ad æqualem professionem cum aliis non admittuntur. Confirmatur, nam hi professi emittunt omnia alia vota solennia, & simplicia, quæ alij professi emittunt, ut in fine proximi libri attigimus, & cum omnibus conditionibus, ac solemnitatibus, quæ in illis cogitari possunt: cur ergo ad quartum votum obedientiæ ad Pontificem circa missiones, non admittuntur? Certe materia illius voti commodissimè in illis locum habere potest, & ipsi satis capaces esse debent talis obligationis: nam si digni sunt ut perpetuò, ac immutabiliter, Societati incorporentur, ad spiritualia ministeria obeunda, ubique terrarum poterunt illa exercere; ergo poterunt mitti à Pontifice, ad illa exercenda, ergo sunt capaces obligationis voti specialis ad has missiones: cur ergo ad illud e-

mittendum, non admittuntur? Nec enim fingi potest corporalis debilitas, nam hæc accidentaria est, & in omnibus professis inueniri potest, & illa non obstat, quominus persona, quantum in se est, obligetur simpliciter, vsus vero postea sit iuxta vniuersi cuiusque vires. Nec etiam spirituale impedimentum allegari potest: quia si nullum est in talibus personis, quod professionem solennem impediat, certe neque ad hanc obligationem impediendam videtur posse reperiri.

Duobus modis in præsentem potest accipi nomen professionis trium votorum, primo generatim, pro vniuerso, ne per tria vota, siue simplicia, siue solennia: alio relictum modo specialiter pro solenni professione, atque hoc posteriori modo hic sumitur, & de illo procedunt rationes dubitandi, nam de alio modo incorporationis per vota simplicia dicemus cap. seq. & ita erit satisfactum generali quæstioni. Quamvis autem hoc ita sit: nihilominus ad respondendum utrique quæstioni in particulari, necesse est generatim præterire: iuxta Societatis institutum opportunum fuisse, & valde expediens aliquos sacerdotes per tria tantum vota Societati incorporari, ut in eo gradu, ac statu perpetuò maneant. Hoc in primis suadet auctoritate Pontificum, qui hoc genus institutionis approbaverunt. Paulus III. in Bulla 4. anni 1546. Exponebat nobis, quam ad hoc directè concessit, ut approbaretur receptio spiritualium coadiutorum in Societate, sub quibus nos nunc cōprehendimus omnes sacerdotes, qui ad spiritualia ministeria destinantur, & solum per tria vota incorporantur: quæ acceptio nō est aliena ab ipsis constitutionibus Societatis. Nam in Examine, cap. 1 §. 8. q. 10. & 11. numeratur varij gradus Societatis: Professorum quatuor votorum, coadiutorum, formatorum, Scholarium, & Novitiorum, seu indifferendum, ubi de professis trium votorum non fit mentio, sed sub coadiutoribus spiritualibus comprehenduntur. Idem institutum quoad hanc partem, probant Iulius III. & Gregorius XIII. latius, ut infra capite sequenti videbimus. Secundò in eadem Bulla Pauli III. allegatur experientia sex annorum: nam cum anno salutis 1540. Societas approbata esset ab eodem Paulo, nulla mentio facta horum cooperatorum, per sex annos sequentes intellexerunt nostri patres, experientia eos docente, indigere Societatem ope, & adiutorio illorum, & ideo novam approbationem huius impetrarunt.

Tertiò, declaratur ratio, quia iuxta B. P. Ignatij mentem, & institutum, in professis quatuor votorum Societatis multa dona postulantur, non solum gratiæ, virtutis, ac spiritus, sed etiam doctrinæ sacræ, ac philosophiæ, omnisque eruditionis necessariæ ad docendum, concionandum, explicandum, res fidei, easque ab eius hostibus defendendum, & ad res morales, casusque in eis occurrentes expediendum: huiusmodi autem dotes nō possunt in omnibus, non in multis reperiri, ideoque ad sustinenda omnia onera Societatis, etiam in spiritualibus ministeriis, non sufficiunt illi soli, qui his omnibus dotibus perfecti sunt, aut plusquam mediocriter instruiti.

Instructi, ergo necessarii sunt Societati alij sacerdotes religioni, & probi; qui, licet in ceteris donis minus sint perspicui, ad iuuandam Societatem in spiritualibus ministeriis, vel in aliquibus, etiam temporalibus, quæ per sacerdotes decentius fiant, sufficiant: scilicet, in domibus professis in audiendis confessionibus, vel externorum, vel etiam nostrorum, in visitandis infirmis, & incarceratis, & aliis operibus misericordiae exercendis, vel etiam in officio ministri, Procuratoris, domus, Collegij, aut prouinciae: praeterea in collegiis iuuare possunt, vel in eorum gubernatione, munere etiam Rectoris fungendo, vel in literis humanioribus, aut liberalibus artibus docendis, & elaborandis, vel in audiendis confessionibus nostrorum scholarum, & cura gerenda spiritualis profectus illorum. Denique in domibus probationis fungi possunt officio Rectoris, aut magistri nouitiorum, vel in aliis supra dictis ministeriis iuuare: ergo rectè institutum est, ut huiusmodi personae in Societate recipiantur, & per tria vota incorporarentur. Confirmatur & declaratur hæc ratio: nam multi sunt apti ad aliqua Societatis ministeria, qui non sunt ita idonei, ut se ad missiones Pontificias absolute deuocuant: nec ut ab ipsa Societate ad illas exponantur: ergo hi meriti incorporantur sine illo quarto voto, atque adeo per tria vota, vel aliter multi sunt, qui licet mitti possint, non certè tanquam capita missionum (ut sic dicam) sed ut socij præcipuorum ministeriorum: ergo satis est ut illi, qui per se sunt idonei ut principaliter mittantur, speciali voto se consecrent ad illud munus: aliis vero satis est, ut generali voto obedientiae, cum aliis substantialibus religionis adstringantur.

IV.

Hinc quartò possumus hoc institutionis genus antiquis exemplis confirmare, nam Christus Dominus missurus prædicatores in mundum, paucos elegit, qui essent præcipua capita illius ministerij, deinde, adiunxit plures alios, qui essent illorum cooperatores. Ita prius vocauit duodecim Apostolos; postea illis septuaginta discipulos adiunxit, ut notauit Anacletus Papa, epist. ad omnes Episcopos, cap. 18. seu, ut scribit Zepherinus epist. 1. præcepit Apostolis ut 72. discipulos in adiumentum eligerent; ex actibus etiam Apostolorum, Epistolis Pauli, & Ecclesiasticis historiis constat, cum Apostolis semper incesse aliquos, qui erant socij, & quasi coadiutores eorum. Sic de Timotheo ait Paulus ad Philipp. 2. Spero in Domino Iesu Timotheum me cito mittere ad vos, ut ego bono animo sim, cognitis, quæ circa vos sunt. Et infra, Experimentum autem eius cognoscitis: quia sicut patri filius, sic mihi seruauit in Euangelio. Et infra, Epaphroditum vocat fratrem, & cooperatorem & commilitonem meum, & cap. 4. Adiuua illas, quæ mecum laborauerunt in Euangelio cum Clemente, & ceteris adiutoribus meis, &c. Sic etiam 2. Corinth. 8. de Luca ait, Ordinatus est ab Ecclesia comes peregrinationis nostræ, & idem ibi, & cap. 7. de Tito significat. Marcus etiam ab Hieronymo comes, & coadiutor Petri interdum appellatur. Et eodem modo coadiutorem Petri Clementem vocant, Ioannes III. Pontifex in epist. ad Episcopos Germaniæ, & Leo II. in quadam epistola, & similia multa in historiis reperiuntur. Eratque hæc distinctio necessaria, quia nec Apostoli per se poterant omnia perficere, nec inuicem sociati poterant semper incedere, nec solos peregrinari decebat, aut expediebat: indigebant ergo suis adiutoribus & sociis, quos oportebat aliquo modo esse in illo ministerio inæquales, ac eis subordinatos, ut commodius possent omnia ordinatè fieri. Ita ergo Societas quoniam Apostolorum munus, quo ad discurrendum per orbem, ad prædicandum Euangelium, participat, quosdam ha-

bet, quibus ex vi suæ professionis hoc ministerium principaliter conueniat, quos proinde speciali voto ad hoc obligare conueniens fuit; aliis verò indiget, qui solum sint, veluti socij, & coadiutores aliorum, siue in missionibus ipsis, siue in domibus, vel collegiis, eis cooperando: quos nec necesse fuit illo speciali voto obligari; nec etiam expediens propter priores rationes, num. 3. factas, & ut hæc aliqualis differentia vnumquemque sui muneris admoneret, & gradum suum tenere, obligationemque adimplere suaderet.

Hoc ergo generatim supposito, facile suaderi potest, meriti institui potuisse, ut aliqui ex his sacerdotibus, qui quartum votum non emittunt, nihilominus ad solennem professionem trium votorum admittantur. Primò quidem, quia, ut cap. sequenti videbimus, potius difficile est rationem reddere cur non omnes hi sacerdotes per solennem professionem incorporentur si illa digni inueniantur. Secundò, quia nonnulli esse possunt, quos vel necesse non est, vel non expedit quartum emittere votum, quia non habent omnes dotes ad illud ministerium necessarias, & tamen dignissimi sunt, qui ad solennem professionem recipiantur, vel propter singularem vitæ sanctitatem, vel quia propter insignia facta aut opera specialiter sunt de Societate benè meriti. Interdum etiam potest expedire aliquos recipi ad hoc genus professionis, ut sit in Societate modus dissoluendi matrimonium ratum, non emittendo professionem quatuor votorum, & ut vinculum hoc cum Societate sit vtrinque absolute perpetuum, quod sæpe propter extrinsecas rationes necessarium est, ut intelligi potest ex cap. 1. præcedentis libri.

Vnde intelligitur modum hunc professionis trium votorum, non esse veluti per se, ac principaliter in Societate intentum, nec gradum hunc esse (ut sic dicam) diuersum à gradu spiritualium coadiutorum; sed in eo esse quasi specialem exceptionem, ad subueniendum specialibus occasionibus, & causis, quæ occurrere possunt, ut proximè citauimus ex libro præcedenti. Per se enim institutum Societatis postulat ut omnes professi eius votum obedientiæ speciale Pontifici offerant; tamen quia materia huius voti non habet locum in omnibus operariis, quibus Societas indiget, ut num. 3. ostensum est, aliquos coadiutorum ad professionem recipit per se quidem non ad professionem, sed ad alium gradum, de quo statim dicitur in cap. sequenti, tamen ob speciales causas occurrentes, ut tactum est, expedire potest, ut aliqui ex his solennem professionem emittant, & ideo quasi per dispensationem, vel exceptionem hoc admissum est, & probatum in Bullis Pauli III. & Iulij III. & Gregorij XIII.

Vnde etiam fit ut ad hanc professionem multa in Societate requirantur. Postulatur enim, ut saltem per septennium aliqui in Societate vixerit, sicut in præcedenti libro cap. 1. num. 8. indicabamus, & post diuturnam probationem sui talenti, & vitæ religiosæ non mediocrem satisfactionem Societati præbuerit, ac denique ut peculiares causæ non parui momenti concurrant, ut habetur 1. p. constit. cap. 2. § 3. vbi declaratio lit. C. postquam partes ad hanc professionem requisitas exposuit, ita concludit, Et hi plurimum homines erunt qui propterea, quod bene meriti sint, & valde deuoti, quantum minori doctrina, & concionandi aptitudine præditi, quam nostrum institutum in professis requirat, admittendi esse in Domino videbuntur. Per hanc enim professionem imprimis admittitur quis ad perpetuam Societatis coniunctionem, & ad ministeria spiritualia eius. Deinde se obligat illi Societati speciali modo, & absolute, nulla

Ccc 4

que

V.

1. Affertur votum solennitatis mariti instituta.

VI.

1. Coroll. dicitur, vota non constituunt gradum peculiarium in Societate.

VII.

2. Coroll. dicitur, requiritur ad hoc votum.

que subintellecta conditione, illum acceptat. Atque ex priori capite requiruntur in tali persona ad minimum, illa omnia dona, quæ in coadiutoribus formatis necessaria sunt: ex posteriori verò requiruntur aliquis excessus vel in speciali ostensione sanctitatis, vel in obsequiis spiritualibus, Deo, Ecclesiæ, vel Societati exhibitis, vel in aliqua alia causa, quæ ex parte Societatis illud genus gratitudinis postulare videatur.

Ministeria horum professorum.

VIII. Nihilominus tamen hi professi trium votorum ordinatio iure non possunt esse in Societate Provinciali, nec præpositi domorum professorum, iuxta constitutiones eius part. 8. cap. 3. & lit. A. vt declaratur in 3. Congregatione generali can. 13. estque hoc consentaneum iuri, & rationi. Nam prælati religionis debet esse expressè professus in eadem religione, & consequenter cum debita proportionem ad eos quibus præficitur: ergo esse debet intra eandem religionem, vel in superiori gradu cum illis, vel saltem in aequali professionis gradu: sed præpositus domus professæ per se præficitur professis quatuor votorum, & provincialis, tum illis, tum ceteris omnibus; ergo meritò in eis postulat perfectissimum gradum professionis, qui in hac religione esse potest. Et ob eandem rationem in Collegiis, & domibus probationis, possunt hi professi esse superiores, quia sunt in altiori gradu, quàm subditi quibus per se loquendo præfunt. Cùm ergo in collegiis, & coadiutores formati, & scholares etiam approbati Sacerdotes, possint esse Rectores, quia habent professionem accommodatam statui talium conuentuum, multo magis poterunt hi professi, qui sunt in superiori gradu. Nec oberit, quòd in his collegiis possunt esse multi professi quatuor votorum, nam illud est accidentarium, & hoc modo non est incòueniens, vt professi subsint etiam non professis, sicut in dict. can. 13. Congregationis 3. declaratum est, sicut etiam subsunt Ministro domus professæ, etiam si professus non sit, quia non est proprius Prælati, sed locum eius quodammodo gerit.

Præterea non possunt hi professi trium votorum habere suffragium actiuum, vel passiuum in electione Præpositi generalis. ita habetur 8. part. constitutionum c. 3. & 6. lit. B. & de passiuo quidem, à fortiori constat ex dictis: nam si Provinciales aut Præpositi esse non debent, multo minus Generales. De actiuo autem, inter alias, ratio esse potest, quia electio generalis in Societate est res maximi momenti, & ideo solis illis, qui in ea sunt præcipui, quia maiora Dei dona habere supponuntur, commissæ est. Item quia electio hæc pertinet ad ius ordinarij Societatis professæ, & ideo ad eos tantum pertinet, qui propriam Societatis professionem, & iure ordinario emittunt, huiusmodi autem sunt soli professi quatuor votorum, nam alij & sunt quasi ex dispensatione, & quodammodo non emittunt propriam Societatis professionem: imò hinc etiam est, vt Absistentes generalis ordinariè esse non debeant, ita enim intelligitur, quod dicitur 9. part. const. c. 5. lit. A. vt Absistentes professi sint, si commode fieri poterit. Ita enim tacitè exponitur in formula congregationis Generalis cap. 3. vbi absolute ordinatur vt Absistentes eligantur ex professis quatuor votorum. Denique neque ex vi suæ professionis ad congregationem Provinciale vocandi necessarij sunt, nec in ea eligi debent, vt procuratores pro tota Provincia Romæ ad triennalem congregationem proficiscantur, vt ex formula congregationis Provincialis cap. 3. colligitur, vbi solum professi quatuor votorum dicuntur necessarij vocandi ad talem congregationem, ex vi professionis; nam ex

vi muneris, etiam vocantur Rectores, Procurator Provinciales, &c. Similiter in cap. 5. statuitur, vt eligendus in Procuratorem, sit ex professis quatuor votorum; idemque habetur in formula congregationis Procuratorum §. 1. & in 2. congregatione Generali can. 29. Hæc enim omnia ad principale regimen totius Societatis pertinere iudicantur, & ideo solis professis quatuor votorum committuntur.

C A P V T II.

De Coadiutoribus spiritualibus Societatis.

Superiori capite ostensum est, aliquos in nostra Societate recipi, vt profectos in spiritualibus ministeriis adiuvant, quauis in aequali gradu cum eis in Societate non constituentur; hi ergo spiritualiter coadiutores appellatur, qui proinde specialem in Societate gradum constituent, vt constat ex examine cap. 1. §. 9. & toto cap. 6. & 2. p. const. c. 1. lit. A. & 5. p. const. c. 1. lit. A. & c. 4. & in Bullis Apostolicis Pauli III. & Iulij III. & Gregorij XIII. Ex quibus locis etiam constat, hos coadiutores incorporari vltimatè Societati per tria tantum vota simplicia; ita enim expressè declaratur in ipso instituto locis citatis, & alijs, & expressè approbatur ab illis Pontificibus, præsertim à Gregorio XIII. Ratio autem ob quam hi religiosi tria tantum vota emittunt, & non quartum, ex capite præcedenti num. 2. & 3. petenda est, nam eadem in illis est, quæ in professis trium votorum, vt ibidem diximus. Hic ergo solum superest, vt dicamus cur hæc vota simplicia tantum sint; in quo duo peti possunt: primum est quid in eis desit his votis quominus solennia sint? Secundum est, quæ ratio mouerit B. Ignatium ob quam voluerit in hoc gradu nunquam admitti ad vota solennia, quibus possumus addere tertium, scilicet, quid necesse fuerit hunc gradum distinguere à gradu scholarius, aut in quo distinguì possit, cum omnium vota simplicia tantum sint.

Dubium primum quid desit votis coadiutorum spiritualium formatorum quominus solennia sint.

De primo dubio, multa essent à nobis tractanda, nisi ex dictis supra in tomo 3. de solennitate voti essent perspicua: Tota ergo ratio dubitandi est, quia hæc vota reddunt personas in habiles ad matrimonium, & incapaces dominij omnium bonorum, tam retinendi, quàm acquirendi, & plene subiciunt voluntatem propriam alienæ, cum totali sui traditione, quid ergo illis desit, quominus solennia sint? Dicere enim quòd ex intentione sint, vt simplicia, & non vt solennia, non satisfacit, quia, vel est repugnantia in illa intentione, quomodo enim potest quis velle emittere votum, quod habet omnes effectus voti solennis, & nolle emittere votum solenne? vel certè aliquid assignare oportet, præter intentionem, quod hic desit ad voti solennitatem.

Dicendum verò nihilominus est; hæc vota tantum esse simplicia, quod satis probant testimonia Pontificum: quia, vt tomo præcedenti ostensum est, solennitas voti pendet ex approbatione, & institutione Ecclesiæ, Ecclesia autem non approbat hæc vota vt solennia, sed tantum vt simplicia: ergo hæc ratio ostendit saltem ita esse: quauis non declararet cur ita sit, vel quomodo potuerit Ecclesia approbare vota, quo ad illos effectus in ratione dubitandi positos, & non facere illa solennia: de cuncto idem probat replica facta de intentione, quia effectus agentium non excedit intentionem eorum, sed

VIII. Non professi
ciuntur et
dinarij tot
provincia
aut domi
profissa.

Præfati tam
p sunt colle
gim, & No
miciatui.

Instantia oc
curritur.

IX. Non habent
Socum in e
lect. Genera
lia passiuam,
vel actiuam.

Non crean
tur in affi
scentes Ge
neralis.

Nec votan
tur ad con
greg provin
cialem, aut
liguntur bi
procurato
res.